

Protocols personalitzats perquè la pesta porcina no entri a les granges

Un estudi amb la UdL fixa els principals factors de risc per a la bioseguretat externa

Les granges de porcí intensiu podran dissenyar protocols de bioseguretat personalitzats per reduir el risc d'entrada de malalties provinents d'animals salvatges com la [pesta porcina africana](#) [

Imatge nocturna d'un senglar movent-se per unes bardisses al costat d'una granja / Foto: G.M. (UdL)

Enllaç a la [fotografia](#)

Àudio de l'investigador [Gregorio Mentaberre](#)

<https://www.woah.org/es/enfermedad/peste-porcina-africana/>] (PPA) gràcies a un estudi en què ha participat la Universitat de Lleida (UdL). El treball publicat a la revista *Preventive Veterinary Medicine* [<https://www.sciencedirect.com/journal/preventive-veterinary-medicine>] amb experts de Castella la Manxa, Saragossa, Osca i Múrcia determina que el principal factor de risc és el moviment de senglars al voltant de la granja, que pot dependre alhora de les característiques de l'entorn i de la pròpia explotació. També han detectat mancances tant en les tanques perimetrals com en aspectes relacionats amb el control d'accessos i els moviments del personal. Com que el risc no és el mateix a totes les granges, un diagnòstic acurat permet la personalització de mesures de bioseguretat molt més eficaces.

Aquest primer protocol de bioseguretat externa específic per a ramaderia és la base d'una guia que el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació espanyol publicarà properament. "Donada la situació epidemiològica actual de la PPA a Espanya, aquest protocol es podria aplicar a granges de la zona restringida, els voltants i qualsevol regió per avaluar la seua vulnerabilitat a la introducció del virus i la implementació posterior de mesures de bioseguretat", destaquen els autors de l'estudi, entre els que hi ha el professor de Sanitat Animal i investigador de la UdL [Gregori Mentaberre](https://portalrecerca.udl.cat/investigadores/779865/detalle) [<https://portalrecerca.udl.cat/investigadores/779865/detalle>].

El treball s'ha realitzat en 40 granges de Catalunya, l'Aragó i Múrcia; tres regions que concentren el 57,62% del cens estatal de cabana porcina. Es tracta d'explotacions d'una àmplia gamma de condicions de cria intensiva (entre 300 i 11.900 porcs). L'objectiu era recopilar informació sobre els animals domèstics, la fauna salvatge, i la gestió de la granja, el personal i les instal·lacions per tal d'identificar possibles fonts de risc i establir les bases

per a desenvolupar plans d'acció específics i personalitzats per a cada granja.

Els resultats assenyalen que els ramaders molts cops no detecten la presència de senglars. Tot i que el 47,5% declaren haver-los vist de manera molt esporàdica i un 45% afirmen que mai, els experts han trobat proves de la seua presència en el 47,5% de les auditories. "El comportament nocturn d'aquesta espècie pot dificultar els albiraments directes, i la troballa de signes pot veure's afectada per certes condicions, com ara la presència de fang al voltant de la granja", explica Mentaberre. "Les característiques de l'entorn de la granja, com ara els cultius i basses de purins accessibles, poden influir en la presència de senglars i, en conseqüència, en el risc de transmissió de malalties, normalment associat a les variacions estacionals de la disponibilitat d'aliments", afegeix l'investigador de la UdL.

Quant a les tanques perimetrals, l'estudi revela que només el 22,5% es van considerar impenetrables al senglar i que la seua integritat es revisava a intervals superiors a 15 dies. A més, la meitat de les portes de les granges eren ineficaces per evitar l'entrada d'aquests animals salvatges, fins i tot quan estaven tancades.

Aquest treball sobre la interfície entre fauna salvatge i ramaderia apunta que un altre dels principals riscos són els **fòmits** [<https://ca.wikipedia.org/wiki/F%C3%B2mit>] (objectes que traslladen els organismes infecciosos) que poden introduir virus a la granja, com ara les rodes de cotxes o tractors o el calçat i la roba dels treballadors. "Això emfatitza la importància de les bones pràctiques de bioseguretat com a part de les rutines del personal, especialment una separació estricta entre les zones brutes i netes a les entrades de les instal·lacions", destaquen a les conclusions.

Una altra mesura clau que es posa de manifest és la necessitat de campanyes de sensibilització i programes de formació perquè ramaders i treballadors prenguin consciència de riscos que passen desapercebuts i puguin prendre decisions informades sobre la bioseguretat de les seues granges. La principal innovació és que partir de les dades recollides es generen plans específics de bioseguretat que prioritzen mesures segons el risc real de cada explotació ramadera. Així, cada granja pot millorar de manera progressiva i eficient. Des de reforçar tancats fins a redissenyar accessos o millorar la formació del personal.

El protocol de bioseguretat externa s'ha fet pensant en la Pesta Porcina Africana, però seria aplicable a altres malalties que es poden contagiar entre espècies.

M É S

I N F O R M A C I Ó :

Article *A protocol for external biosecurity assessment against wildlife in intensive pig farms: are we ready for African Swine Fever?* [<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0167587726001078?via%3Dihub>]